

KOMISJA REWIZYJNA
STOWARZYSZENIA BRATNIA POMOC POLSKIEJ MŁODZIEŻY
AKADEMICKIEJ UNIwersYTETU STEFANA BATOREGO W WILNIE

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI ZARZĄDU STOWARZYSZENIA BRATNIA
POMOC POLSKIEJ MŁ. AKADEMICKIEJ U. S. B. W WILNIE

ZA ROK 1930/31

W I L N O 1 9 3 2

KOMISJA REWIZYJNA

STOWARZYSZENIA BRATNIA POMOC POLSKIEJ MŁODZIEŻY
AKADEMICKIEJ UNIWERSYTETU STEFANA BATOREGO W WILNIE

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI ZARZĄDU STOWARZYSZENIA BRATNIA
POMOC POLSKIEJ MŁ. AKADEMICKIEJ U. S. B. W WILNIE

ZA ROK 1930/31

W I L N O 1 9 3 2

S P R A W O Z D A N I E

Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia Bratnia Pomoc Polskiej Młodzieży Akademickiej U. S. B. w Wilnie za rok sprawozdawczy 1930/31.

Sprawozdawcza Komisja Rewizyjna została wybrana na Walnem Zgromadzeniu w dniu 21 lutego 1931 r. w składzie: kol. Jerzy Wiszniewski — przewodniczący i członkowie: kol. kol. Kohutek Ludwik, Kowalik Michał, Konrad Achrem-Achremowicz, Łukaszewcz Józef oraz członkowie zastępcy: kol. kol. Witold Rudziński i Kazimierz Antoniewicz. W tym pełnym składzie pięciu członków (pomagał w pracach jeden z członków zastępców) pracowała Komisja do dnia 1 października 1931 r., kiedy z powodu ukończenia studjów ustąpił przewodniczący Komisji kol. Mgr. Jerzy Wiszniewski, a pełnienie obowiązków przewodniczącego objął kol. Michał Kowalik. Następnie dnia 1 listopada 1931 r. ustąpił kol. Mgr. Ludwik Kohutek również na skutek ukończenia studjów uniwersyteckich. Natomiast w skład Komisji zostali dokooptowani wybrani na Walnem Zgromadzeniu członkowie zastępcy kol. Mgr. Witold Rudziński i kol. Kazimierz Antoniewicz (który poprzednio na czas wakacyj był zwolniony przez Komisję od pełnienia obowiązków), 1 grudnia 1931 r. ustąpił kol. Łukaszewcz Józef. W ten sposób Komisja ukończyła prace w składzie następującym:

p. o. przewodniczący kol. Michał Kowalik
członkowie: kol. Mgr. Witold Rudziński, Konrad Achrem-Achremowicz
i Kazimierz Antoniewicz.

Władze Nadzorcze Stowarzyszenia w osobie p. Kuratora Profesora Jakowickiego stanęły na stanowisku, iż Komisja Rewizyjna ma również zająć się badaniem działalności zarządu z roku 1930/31, gdyż poprzednia Komisja Rewizyjna pod przewodnictwem kol. Władysława Babickiego została rozwiązana przez Władze Rektorskie.

Sprawozdawcza Komisja Rewizyjna zmuszona była powyższe stanowisko Władz Nadzorczych przyjąć do wiadomości. Przed Komisją Rewizyjną stanął ogrom pracy, należało bowiem skontrolować prawie całą działalność Zarządu za rok 1930/31, pozostawione bowiem przez Komisję Rewizyjną pod przewodnictwem kol. Władysława Babickiego protokoły dotyczyły pierwszych posunięć w pracy omawianego Zarządu, w poszczególnych agendach, podczas gdy w niektórych agendach Komisja Rewizyjna pod przewodnictwem kol. Babickiego wcale rewizji nie przeprowadziła.

Komisja Rewizyjna badała działalność zarządu w tym zakresie, który pozostał bez kontroli z powodu rozwiązania Komisji Rewizyjnej pod przewodnictwem kol. Babickiego. Wyniki badań i pisemne sprawozdania poszczególnych członków Komisji rozpatrywano na posiedzeniach plenarnych. Posiedzeń takich w r. 1931/32 Komisja odbyła 11. Komisja w badaniach poszczególnych stosowała daleko idący podział pracy; członkowie Komisji

byli delegowani zwykle po dwóch do badania poszczególnych agend. Każde badanie agendy (oprócz doraźnych lustracyj) i jego wyniki były odzwierciedlane w protokołach. Protokołów takich, dotyczących działalności Zarządu z r. 1930/31 — jest 22.

Sprawozdanie niniejsze jest syntetycznym skróconym wyciągiem z protokołów; przyczem przy jego opracowaniu oparła się Komisja również na materiałach, pozostawionych przez Komisję Rewizyjną pod przewodnictwem kol. Babickiego.

Zarząd, sprawozdanie z działalności którego Walnemu Zgromadzeniu Komisja Rewizyjna przedkłada, wybrany został na Walnem Zgromadzeniu w dniu 11 lutego 1930 w składzie:

Prezes: kol. Ryszard Puchalski.

Członkowie: kol. kol. Jerzy Dietrich, Stefan Fundowicz, Wincenta Kossakowska, Halina Burbianka, Helena Bohaterywiczówna, Zdzisław Świążyński, Apolinary Jurewicz, Wilhelm Albrecht, Władysław Drozdowski, Michał Czerewko, Stanisław Janicki, Edmund Kuncewicz, Marjan Chmielewski, Wesołowski Romuald, Krupowicz Jan, Holak Henryk, Wysocki Józef, Witalis Maliszewski i Kazimierz Hałaburda.

Członkowie dokooptowani: kol. kol. Henryk Lewandowski, Władysław Radziwon i Feliks Jaguzański. Zarząd ten sprawował władzę do dnia 16 stycznia 1931 r. kiedy został zawieszony przez Władze Uniwersyteckie z powodu nadużyć popełnionych przez prezesa tego Zarządu p. Ryszarda Puchalskiego i członka Zarządu p. Michała Czerewko. Komisja Rewizyjna przechodzi obecnie do omówienia działalności poszczególnych agend.

SEKCJA FINANSOWA.

Kierownik Sekcji kol. Edmund Kuncewicz.

Komisja Rewizyjna Stowarzyszenia Bratnia Pomoc Młodzieży Polskiej Akademickiej U. S. B. przy badaniu rachunkowości oparła się na sprawozdaniu sporządzonym przez eksperta p. Giećewicza z oględzin i ekspertyzy ksiąg Bratniej Pomocy. Kom. Rew. cytuje najważniejsze ustępy z wyżej wymienionego sprawozdania. „Od czasu powstania Bratniej Pomocy nie sporządzono ani razu prawidłowego bilansu. Nie sporządzono również inwentur stanu majątkowego. Prowadzone księgi obejmowały obroty gotówkowe. Nie były przenoszone z roku na rok powstałe z wypłaconych pożyczek sumy dłużne, jak również wierzytelności oraz wartość zakupionych nieruchomości“. Z dalszych części sprawozdania eksperta, a także i z materiałów Kom. Rew. wynika: 1) Zarząd Bratniej Pomocy nie posiadał żadnych przepisów rachunkowo-kasowych, 2) Zarząd Bratniej Pomocy niedostateczną zwracał uwagę na konieczność niezwłocznego regulowania sum pobranych przez członków Zarządu tytułem awansu, np. kol. Puchalski R. pobrał awansem zł. 108.05 w styczniu 1930 roku. w lutym zł. 50.— Nr. 788 w kwietniu zł. 450.0 Nr. 900 i w czerwcu zł. 165.—Nr. 1022 i 1058. W ogólnej sumie zł. 778.05. Wyliczenie nastąpiło dopiero w grudniu tegoż roku, 3) transakcje pociągające za sobą zobowiązania pieniężne nie były księgowane. Widzimy to na szeregu przykładów: pozycja rozchodowa z 1930 r. Nr. 1150, 919 i 1924 i z r. 1931 poz. 10, 24, 159 oraz inne. Powyższą okoliczność należy uważać za duże uchybienie ze względu na to, iż pozbawia Kom. Rew. możliwości należytej kontroli oraz zupełnie zaciemnia istotny stan majątku Bratniej Pomocy. 4) Sam system rachunkowości jest również nieco niepraktyczny. Dotyczy to kontowań awansów (awansy są kontowane

w ten sposób, iż przy zwrocie awansów fikcyjnych kontuje się, iż była zwrócona gotówka, a później rozchodzi się rachunki, które wyliczono się z awansu). Poza tem okoliczność, iż kontowane były transakcje tylko gotówkowe, powodowała to, że księgi nie były zamykane we właściwym czasie, np. w księdze kasowej rok 1930 był zamknięty dopiero w lutym 1931 r. Kom. Rew. zważywszy, iż wyżej wspomniane uchybienia są bardzo istotne, że wysoce utrudniają, a często wprost (jak w wypadku kontowania i wyliczania się z awansów) uniemożliwiają należytą kontrolę, stwierdza, iż rachunkowość z winy kierownictwa Sekcji finansowej i Zarządu była prowadzona słabo, mimo, iż siły techniczne (buchalter) wywiązywały się z zadań względnie dobrze.

Kom. Rew. pragnie podkreślić, że jej zdaniem nadużycia, które miały miejsce w r. 1930 były w dużym stopniu spowodowane właśnie wadliwym stanem rachunkowości (w szczególności niewidacznianie transakcyj kredytowych).

Poszczególne księgi Sekcji były prowadzone z należytą starannością.

Po rozważeniu ogólnego stanu ksiąg Kom. Rew. podnosi następujące uchybienia: 1) Zarząd nie wpłaca w terminie podatków państwowych i komunalnych oraz opłat stempowych, co powodowało później wydatki na opłacenie kar za zwłokę oraz kosztów egzekucyjnych. Dotyczy to pozycji rozchodowej 1195 i 1128 w r. 1930.

2) Komisja Rewizyjna uznała wydatek w kwocie 124 zł. 80 gr. na film z balu akademickiego chociaż uważa, że to było za mało celowe.

SEKCJA POMOCY NAUKOWYCH.

Kierownik Sekcji kol. Witalis Maliszewski.

Sekcja Pomocy Naukowych w r. 1930 rozwinęła szeroką działalność wydawania skryptów.

Sekcja Pomocy Naukowych w r. 1930 rozwinęła szeroką działalność U. S. B. Zostały wydane skrypty „Prawo Kościelne“, Prawo Cywilne, Nauka Administracji i Prawa Administracyjnego, Statystyka Praktyczna i Międzynarodowe Prawo Prywatne. Komisja Rewizyjna stwierdza, że umowy zawierane przez Sekcję Pomocy Naukowych stoją na odpowiednim poziomie. Rachunkowość Sekcji nie była prowadzona starannie. Komisja Rewizyjna stwierdza, błędy przy wyprowadzaniu sald za poszczególne miesiące, błędy w sumowaniu na poszczególnych rachunkach poz. 85 i t. p. Zważywszy jednak na dość szeroką działalność Sekcji szczególnie w stosunku do lat ubiegłych Kom. Rew. wydaje ocenę działalności Sekcji dostateczną.

KOMISJA KWALIFIKACYJNA.

Kierownik kol. *Jerzy Dietrich*.

Członkowie: kol. *Świeżyński Zdzisław*, *Kossakowska Wincenta*, *Krupowicz Jan* i *Holak Henryk*.

Komisja Kwalifikacyjna urzędowała na podstawie fragmentarycznych uchwał Zarządu. Zarząd zlekceważył wskazania zawarte w sprawozdaniu Komisji Rewizyjnej za czas od 29 maja 1929 r. do 11 lutego 1930 r. i w rewidowanym obecnie okresie nie opracował regulaminu Komisji Kwalifikacyjnej. Skutkiem tego już na wstępie Komisja Rewizyjna spotkała się

z trudnościami określenia istoty i ważkości poszczególnych kryterjów kwalifikacyjnych. Oczywiście nicją przewodnią stały się odnośne rubryki wypełnianych kwestjonariuszy. Kom. Rew. opinjowała następujące rodzaje podań.

- 1) podania o pożyczki,
- 2) „ obiady ulgowe,
- 3) „ świadectwa niezamożności.
- 4) „ ulgowy pobyt w Legaciszkach.
- 5) „ świadczenia Sekcji Zdrowia.

Już pierwszy rzut oka na wszelkiego rodzaju podania wskazuje na niedostateczne wypełnianie lub wręcz niewypełnianie rubryk przez petentów. Komisja Rewizyjna wyraża duże zdziwienie, że Kom. Kwalif. zadawała się zdawkowymi nieraz odpowiedziami na pytania istotne do oceny kwalifikacyjnej petenta. Kom. Rew. nie zauważyła niemal wcale żądań Kom. Kwalif. uzupełnienia braków. Kom. Rew. uważa, że każdorazowo przy niedokładnem wypełnianiu podania należy żądać uzupełnienia. Kom. Rew. nie widzi powodu dlaczego Kom. Kwalif. raz Nr. 473/31 odrzuca podanie a limine z powodu nie brania udziału w „Tygodniu Akademika“ innym zaś razem Nr. 205/31 załatwia przychylnie z warunkiem usprawiedliwienia się. W dalszym ciągu Kom. Rew. stwierdza, że Komisja Kwalifikacyjna funkcjonowała w niedostatecznym składzie i że tak np. jedna osoba opinuje podania Nr. 488/31, 1784/30, 1792, 1925, 1951 i wiele innych podań. Dwie osoby opinują podania Nr. 1071, 1509, oraz cały wrzesień rok 1930 (obiady ulgowe) z wyjątkiem 3-ch podań i inne. Kom. Rew. znalazła podania również wcale niezaopiniowane przez Komisję Kwalifikacyjną, jak Nr. 2089, 2106, 2107 z roku 1930, jak np. Nr. 446, 462 i inne z roku 1931, są również podania odrzucone bez podania motywów, jak Nr. 1100 z roku 1930. Kom. Rew. podkreśla niedopuszczalny fakt nierządowania Komisji Kwalifikacyjnej lub urzędowania tylko jednej osoby z Komisji. Tego rodzaju Kom. Kwalif. rozmija się z celem swego istnienia, to też działalność jej za okres rewidowany należy ocenić ujemnie.

SEKCJA POŚREDNICTWA PRACY.

Kierownik: kol. *Apolinary Jurewicz.*

Rewizja Sekcji była dokonana 2-krotnie. Pierwszy raz 22 września 1930 r. przez Kom. Rew. pod przewodnictwem kol. Wł. Babickiego oraz za czas od 22 września 1930 r. do końca kadencji przez Kom. Rew. sprawozdawczą.

Sekcja Pośrednictwa Pracy ma na celu notowanie i regulowanie podaży i popytu pracy członków Stowarzyszenia Bratnia Pomoc. W tym celu Sekcja prowadzi 2 ewidencje: 1) ewidencję poszukujących pracy. 2) ewidencję zaofiarowanych posad. Obie ewidencje prowadzone były w sposób bardzo prymitywny. Zgłaszanie się petentów wpisywano bezpośrednio do którejsz z ewidencji i w razie niemożności natychmiastowego załatwienia wyczekiwało się odpowiedniej oferty. Nic dziwnego, że przy systemie wyczekiwania petentów czy oferentów bez podawania podaży i popytu pracy do wiadomości szerokiej masy młodzieży w miejscach do tego przeznaczonych, czy w prasie nie mogła Sekcja rozwinąć szerszej działalności.

W okresie rewidowania było zaledwie 53 zgłoszeń osób poszukujących pracy, oraz 32 zaofiarowań pracy. Tak mała działalność Sekcji w Pośrednictwie Pracy już z góry każe przypuszczać wadliwość jej postępowania. Pod tym względem Komisja Rew. naskutek wadliwie prowadzonej księgowości Sekcji nie ma możności stwierdzenia jak szybko oferenci byli załatwiani, gdyż zarówno w jednej jak i drugiej ewidencji brakuje rubryki, wskazującej datę załatwienia. Dotyczy to w pierwszym rzędzie ewidencji posad zaofiarowanych. Poza tem dużem uchybieniem jest brak rubryki, któraby odzwierciedlała wynik skierowania. Powyższa rubryka jest niezbędna ze względu na wypadki niedojścia do porozumienia petenta i oferenta, a skutkiem tego konieczność wysłania zastępcy. Kom. Rew. stwierdza, że numeracja zgłoszeń w obu ewidencjach jest wadliwa, gdyż nie rozpoczyna się ani z początkiem roku akadem., ani też kalendarzowego, ani wreszcie od początku kadencji urzędowania nowego Zarządu. Numeracja została zapoczątkowana z okazji kupienia nowych ksiąg i bez przerwy jest prowadzona do chwili obecnej. Poza tem obie ewidencje nie są przenumerowane. Co się tyczy sposobu załatwienia ofert, Kom. Rew. pomimo tak małej działalności Sekcji znalazła oferty wcale nie załatwione, jak np. L. 92 oraz 100 z roku 1930 i L. 108 i 115 z roku 1931 ewidencji posad zaofiarowanych. Poza tem cały szereg zaofiarowanych posad załatwiono niedostatecznie, a mianowicie w ten sposób, że nie wysłano innego petenta w miejsce tego, z którym oferent nie doszedł do porozumienia. Mamy tutaj takie przykłady, jak L. 94 z roku 1930 oraz L. 104, 106 z ewidencji zaofiarowanych posad. W konkluzji Komisja Rewizyjna stwierdza, że Sekcja Pośrednictwa Pracy działała w okresie rewidowania niezadawalająco.

SEKCJA KULTURALNO - SAMOKSZTAŁCENIOWA.

Kierownik: kol. *Kazimierz Halaburda*.

Sekcja Kulturalno-Samokształceniowa obejmuje bibliotekę, czytelnię czasopism i „Czwartki Akademickie“.

Biblioteka. Biblioteka przy Sekcji Kultur.-Samokształc. była czynna prawie cały czas, jednak frekwencja korzystających była bardzo nieznaczna ze względu na słabą propagandę oraz całkowite nieuporządkowanie Biblioteki, które sięga do czasów jej założenia. Ostatni kierownik, jak i jego poprzednicy nie zatroszczyli się o porządne skatalogowanie dzieł i doprowadzenie do porządku kart książek, jak i kart czytelników, co spowodowało zagubienie się 61 książek i niewiadomo jakich. Dopiero przy końcu kadencji przystąpiono do skatalogowania książek i pracę wykończono zaledwie w 40% pomimo płatnej bibliotekarki.

Czytelnia Czasopism. Z ubocznych informacyj Komisja Rewizyjna zdołała stwierdzić, iż Czytelnia Czasopism była prowadzona zadawalniająco. Brak jednak jakichkolwiek danych co do ilości prenumerowanych czasopism czyni niemożliwym wydanie opinii merytorycznej o działalności Czytelni.

„**Czwartki Akademickie**“. Komisja Rewizyjna nie znalazła żadnych danych co do odbywania się „Czwartków“ za ubiegłą kadencję. Ostatnia „Czwartkiem“ zaprotokołowanym jest „Czwartek“ z dnia 12. XII. 1929 r. Wprawdzie z ubocznych informacyj Komisja Rewizyjna stwierdziła odbywanie się „Czwartków“, to jednak z powodu braku dostatecznych danych o tej stronie działalności Sekcji Komisja Rewizyjna nie może wydać żadnej opinii.

B I U R O.

Sekretarz Generalny: kol. *Władysław Drozdowski*.

Komisja Rewizyjna po sprawdzeniu dziennika podawczego i segregatorów za rok 1930 stwierdziła, że biuro Bratniej Pomocy było prowadzone bez zarzutu. Akta znajdujące się w segregatorach są odpowiednio rozmieszczone. Komisja Rewizyjna stwierdziła tylko brak 6 pisemek w segregatorach, a mianowicie Nr. 1088, 1091, 1774, 2022, 674 i 635. Poza temi usterkami Kom. Rew. żadnych uwag nie podniosła.

Co do sekretarjatu, to Kom. Rew. stwierdza, że od 14. XII. 1929 r. księga protokołów posiedzeń Prezydium nie była prowadzona. Z tego powodu Kom. Rew. nie mogła ustalić szeregu decyzji prezydium, na które niejednokrotnie powoływały się Zarządy poprzednie, zwłaszcza w związku z nadużyciami.

SPRAWA ALBUMÓW.

wydanych z okazji 350-lecia istnienia Uniwersytetu Stefana Batorego przez Zarząd Bratniej Pomocy Pol. Młodzieży Akad. U. S. B. w Wilnie.

Zarząd Stowarzyszenia Bratnia Pomoc P. M. A. U. S. B. wydał z okazji 350-lecia istnienia Uniwersytetu Stefana Batorego specjalne albumy, opracowanie których i rozesłanie powierzono fotografowi Łozińskiemu Józefowi, z którym też zawarto odpowiednią umowę. Komisja Rewizyjna stwierdza, że umowa ta pozwalająca wysłać kilka tysięcy albumów fotografowi Łozińskiemu w imieniu Bratniej Pomocy i odbieranie przychodzących sum za nie, a przekazywanie do Br. Pomocy tylko 10% z otrzymanych sum, jest dla Bratniej Pomocy niekorzystną, tem bardziej, że przeciętna wszystkich wydatków wynosi około Zł. 57.— gdy tymczasem wartość albumu wraz z przesyłką nie przewyższa Zł. 46.—.

Komisja Rewizyjna stwierdza, że umowa jest ogólnikową, gdyż nie przewiduje, czy w albumie mają być naklejone fotografie, czy to ma być rotograwiura. Najważniejszą wadą umowy jest fakt, iż listy z prośbą o nabycie albumów są wysyłane w imieniu Bratniej Pomocy i redakcja listów daje do zrozumienia, iż chodzi tu o ofiarę na rzecz Bratniej Pomocy. Kom. Rew. uważa to załatwienie za wysoce niewłaściwe, gdyż odbiorcę albumów wprowadza się w błąd przez to, iż prosi się go o ofiarę na rzecz Bratniej Pomocy, gdy tymczasem pieniądze w 90% idą na rzecz osoby postronnej (jaką jest p. Łoziński). Mimo to Komisja Rewizyjna podkreśla, iż Bratnia Pomoc nie poniosła większej straty dzięki temu, iż naskutek interwencji Kuratora Stowarzyszenia p. Prof. Jakowickiego zostało w początku roku 1931 wstrzymane wykonanie umowy.

REFERAT PRASOWY.

Referent kol. *Michał Czerewko*.

Praca Referatu Prasowego polega na podawaniu notatek i wiadomości z życia akademickiego do pism wileńskich i zamiejscowych oraz zbieraniu wydrukowanych notatek i artykułów w prasie i wklejanie ich w formie wycinków do specjalnej księgi. Ogółem zebrano z różnych pism 268 wycinków z wiadomościami o życiu akademickim, w tem większość dotyczy stosunków życia młodzieży na U. S. B. Wycinki są naklejane

w księdze niedbale. Przez użycie zbyt wielkiej ilości kleju, posklejały się kartki i przy otwieraniu księgi drą się i niszczą naklejone wycinki. Poza tem należy stwierdzić, iż prace były prowadzone nie systematycznie, np. w październiku znajdujemy 67 wycinków, w listopadzie tylko 20, a w grudniu 0.

REFERAT ZDROWIA.

Referent kól. *Wincenta Kossakowska.*

Referat Zdrowia nie wykazał żywszej działalności i pracę swą ograniczał tylko do załatwiania spraw wyjazdu kuracjuszy do Zakopanego chociaż i z tego nie wywiązał się przykładowo (np. nie opłacał we właściwym czasie rachunków za kurację). Referat zaprowadził nową ewidencję kuracjuszy oraz zastąpiono stare zobowiązania nowemi, lepszemi pod względem prawnym. Referat natomiast nie wykorzystał szeregu innych możliwości, które stały przed nim, np. szerszej propagandy, higieny życia codziennego wśród akademików.

AKADEMICKA KASA CHORYCH.

Prezes Zarządu: kol. *Michałowski Felician.*

Członkowie Zarządu: kol. kol. *Opoczyński Tadeusz, Babicki Stanisław, Stankiewicz Donat, Chromiński Witalis i Kwit Władysław.*

Kierownik Kasy: kol. *Kowalczewski Stanisław.*

W okresie sprawozdawczym od 11 lutego 1930 r. do dn. 19 marca 1931 roku Komisja Rewizyjna przeprowadziła 2-krotną rewizję Akademickiej Kasy Chorych. Pierwszą przez kol. Przyjałkowski, drugą przez kol. Antoniewicza Kazimierza i Kowalika Michała.

Kom. Rew. stwierdza, że działalność Akademickiej Kasy Chorych uległa znacznej poprawie i powoli zdobywa sobie coraz to większą frekwencję wśród młodzieży akademickiej, czego dowodem 40% wzrost korzystających z ambulansu Kasy.

Akademicka Kasa Chorych prowadzi w swoim lokalu ambulans oraz skierowuje bardziej zagrożonych na zdrowiu akademików do klinik uniwersyteckich.

Kasą Chorych kieruje wyznaczony przez Zarząd Kasy kierownik, który załatwia również sprawy formalne i olbrzymią część spraw administracyjnych.

Praca samego Zarządu ogranicza się tylko do omawiania spraw finansowych, jak: układanie budżetu, angażowanie sił lekarskich oraz do rozpatrywania podań złożonych do Akademickiej Kasy Chorych.

Zarząd Kasy w roku 1930/31 ułożył nowy regulamin Kasy, oraz zaprowadził specjalne karty ambulatoryjne, które ułatwiają pracę i obsługę korzystających z Kasy. Zarząd rozpoczął też wydawanie świadectw zdrowia.

Komisja Rewizyjna stwierdza, że obecny kierownik Kasy kol. Stanisław Kowalczewski ze swoich zobowiązań wywiązuje się z nieprzeciętną starannością i sumiennością i jest tym dobrym duchem, który podciąga innych. Załatwia bowiem dużo rzeczy dla samego porządku, a które do niego nie należą.

Komisja Rewizyjna przeglądając księgę kasową znalazła ją wraz z dowodami kasowemi w porządku. Kom. Rew. zaznacza jednak, że została przekroczona pozycja budżetu I. B. co do wypłaty aptekom za recepty,

a które to przekroczenia Kasa Chorych tłomaczy epidemją grypy w grudniu, która pochłonęła znaczne sumy na apteki.

Księga inwentarza prowadzona jest nieprzejrzyście i wymaga specjalnego posegregowania inwentarza.

Kom. Rew. znalazła lokal Kasy trochę ciasny i wilgotny we wzorowo utrzymanym porządku, co jest zasługą sanitariuszki Elżbiety Justynowiczówny.

Ogólna działalność Kasy Chorych stoi pod znakiem rozwoju. Należałoby jednak zaznaczyć, że Zarząd Kasy na rok 1930/31 za mało wkładał za interesowania się Kasą i cały ogrom spadł na obecnego kierownika.

MENSA AKADEMICKA.

Komisja Rewizyjna po przejrzeniu ksiąg Mensy dochodzi do wniosku, że nie będzie mogła w składzie normalnym 5 osób dokonać szczegółowej rewizji Mensy. Podkreślić należy, iż na obecną Komisję został włożony obowiązek dokonania rewizji za dwa lata, a nie jak zwykle obowiązek jednorocznej rewizji. W tym stanie rzeczy w maju 1931 r. Komisja Rewizyjna widząc, iż prace w kierunku ustalenia pasywów, kierownika Mensy p. J. Zybiewskiego nie dadzą wyniku, ze względu na zły stan księgowości, że zachodzi potrzeba odtworzenia i zbadania całokształtu gospodarki Mensy za okres około 18 miesięcy, że Komisja Rewizyjna z wyżej podanych przyczyn tego wykonać nie będzie w stanie, opierając się na precydensach z lat ubiegłych (1925 i 1928) postanowiła zwrócić się do Zarządu z prośbą o powołanie Nadzwyczajnej Komisyi do Zbadania Gospodarki Mensy Akademickiej. Komisja została powołana przez Zarząd w czerwcu 1931 roku. Na czele Komisji stanął prezes kol. H. Dembiński. Komisja Rewizyjna wydelegowała do Komisji Nadzwyczajnej do Zbadania Gospodarki Mensy Akademickiej swego przedstawiciela kol. Witolda Rudzińskiego, którego zadaniem było asystowanie przy pracach Komisji Nadzwyczajnej aby w ten sposób pracom Komisji Nadzwyczajnej nadać charakter protokołów Komisji Rewizyjnej. Na jednym ze swych posiedzeń Komisja Rewizyjna po zapoznaniu się ze sprawozdaniem Nadzwyczajnej Komisji do zbadania Gospodarki Mensy Akademickiej i po wysłuchaniu sprawozdania kol. Witolda Rudzińskiego, postanowiła uznać sprawozdanie Nadzwyczajnej Komisji do Zbadania Gospodarki Mensy Akad. w części dotyczącej kadencji Zarządu z r. 1930-31 za integralną część sprawozdania Komisji Rewizyjnej.

SEKCJA DOCHODÓW NIESTAŁYCH.

Kierownik: *Wilhelm Albrecht.*

Pozostała do pewnego stopnia niewyjaśniona sprawa sprawozdania finansowego z XI-go Balu ogólnoakademickiego z roku 1930. Komisja Rewizyjna nie znalazła żadnych dokumentów ilustrujących wydatki i dochody z tego balu poza globalnymi pozycjami ogólnej księgi kasowej. Również nie został Komisji Rewizyjnej przekazany protokół z rewizji tej Sekcji. Kol. Wł. Babicki przewodniczący ówczesnej Komisji Rewizyjnej oświadczył ustnie członkom sprawozdawczej Komisji Rewizyjnej iż Sekcja rewidowaną była. Komisja Rewizyjna powyższe oświadczenie do wiadomości przyjęła. Pragnęła jednak zapoznać się z działalnością Sekcji wysłała do jej b. kierownika W. Albrechta list polecony z prośbą o dostarczenie dowodów kasowych i sprawozdania z XI-go Balu ogólnoakademickiego. Na ten list Komisja odpowiedzi nie otrzymała.

OGNISKO AKADEMICKIE.

Kierownik: kol. *Stanisław Janicki*.

Ognisko Akademickie stanowiło może najlepiej funkcjonującą agendę Zarządu. Rachunkowość względnie przejrzysta i w należyłym porządku. Rozporządzenie J. M. Rektora Januskiewicza, które pozwala Zarządowi Bratniej Pomocy na urządzenie dowolnej ilości sobótek, dało możliwość finansowego, jak też i kulturalnego rozwoju Ogniska oraz poczynienia szeregu niezbędnych wydatków.

Kierownik Ogniska położył duży nacisk na ulepszenie lokalu, zakupując meble i instalując radjo. Komisja uważa za trafne popieranie przez kierownika Ogniska Koła Muzycznego przez oddanie do jego dyspozycji lokalu, zakup instrumentów a nawet umożliwienie mniej zamożnym członkom Koła uczęszczania na studia muzyczne przez opłatę czesnego.

Natomiast Komisja Rewizyjna nie uważa za trafne przeprowadzenie przez kierownika samowystarczalności Ogniska. Zdaniem Komisji Rewizyjnej w roku sprawozdawczym, to było możliwe ze względu na specjalne wydatki związane z urządzeniem lokalu, lecz w latach normalnych zdaniem Komisji, Ognisko czynnym saldem powinno figurować po stronie dochodów Bratniej Pomocy.

AKADEMICKA KOLONJA W LEGACISZKACH.

Kierownik kolonji: kol. *Józef Niewiński*, później *Ryszard Puchalski*
i *Władysław Radiwon*.

Bieżący sezon był pierwszym po przeniesieniu Kolonji z Nowicz do Legaciszek. Legaciszki naogół więcej odpowiadają wymaganiom zdrowotnym i klimatycznym, również budynki są bardzo obszerne chociaż niezupełnie wykończone i nieco wilgotne, ponadto znacznie krótsza odległość od Wilna niewątpliwie winna podnieść wartość Legaciszek w stosunku do Nowicz.

Komisja Rewizyjna przeprowadziła w okresie sprawozdawczym cztery rewizje akademickiej kolonji wypoczynkowej w Legaciszkach, a to w składach następujących:

1. W dniach 25, 26, 27 i 29 maja 1920 r. Kol. Wł. Babicki, Zygmunt Przyjałkowski, Antoni Kozłowski i Stefan Jocz.

2. W dniu 28 lipca 1930 r. 9, 10 sierpnia 1930 r. Kol. Wł. Babicki, Zygmunt Przyjałkowski i Stefan Jocz.

3. W dniu 2 i 4 marca 1931 r. Kol. Przewodniczący Jerzy Wiszniewski, członkowie: Konrad Achrem-Achremowicz i Kazimierz Antoniewicz.

4. W dniu 27 marca 1931 r. Kol. Wice-przewodniczący Kol. Ludwik Kohutek i członek Kol. Witold Rudziński.

1. **Gospodarka Rolna** prowadzona była nieumiejętnie, np. Kom. Rew. stwierdziła nieumiejętne stosowanie nawozów sztucznych, opóźnienie niektórych zasiewów mimo posiadania w okresie zasiewów 4 parobków i tyleż koni roboczych. Jednak stan zasiewów był niezły. Sadownictwo natomiast znajdowało się w stanie opłakanym. Kom. Rew. zwraca uwagę Zarządu na tę gałąź gospodarki.

2. **Inwentarz żywy** jest utrzymywany niestarannie. Konie w liczbie 4 trzymane w gospodarstwie nie są wykorzystane zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki. Przy kupnie inwentarza płaci kierownictwo wysokie

ceny w stosunku do wartości kupowanych obiektów. Jako jaskrawy przykład może przytoczyć fakt, że w dniu 13. VII. 1930 r. kierownictwo Kolonji kupiło krowę miernej wartości za cenę 350 zł., również przepłacano paszę dla inwentarza żywego, którą kupowano w niewielkiej ilości za stosunkowo wysokie ceny (rachunki z dnia 2. II. i 20. VII. 1930 r.). W maju 1930 r. Komisja stwierdza zagadkowe złamanie przez jedną z krów nogi, co pociągnęło za sobą sprzedaż jej po minimalnej cenie (dosłowna cytata: protokół Kom. Rew. pod przewodnictwem Kol. Wł. Babickiego z maja 1930 r.).

3. **Inwentarz martwy** znajduje Komisja Rewizyjna w maju 1930 r. rozrzucony niedbale po kilku pokojach bez nadzoru. Naczynia i przybory do jedzenia są od dłuższego czasu nie czyszczone. Księga inwentarza prowadzona jest nieporządnie. (Protokół Kom. Rew. z lipca 1930 r., strona 5-ta). Kierownictwo niedba zupełnie o uzupełnienie szczupłego umeblowania. Dzięki takiej gospodarce Komisja Rewizyjna w dniu 27. III. 1930 r. stwierdziła brak sporej ilości inwentarza (Protokół Komisji Rewizyjnej). Stosunki powyższe poprawiły się przy końcu okresu sprawozdawczego Kom. Rew. pod przewodnictwem Kol. J. Wiszniewskiego znajduje w marcu 1931 r. względny porządek.

4. **Budynki gospodarcze** utrzymywane są niechlujnie (protokół Kom. Rew. z dnia 28. VI. i 10. VIII. 1930 r.) w pełni sezonu Komisja Rewizyjna konstatuje koło kuchni i budynku mieszkalnego olbrzymie kupy śmieci i odpadków kuchennych jak również kałuż powstałych z wylewania pomijając oraz nie oczyszczonych kloak. Brak czystości jest również przy ogólnej umywalni oraz na trawnikach, ścieżkach i podwórzu. Zjawisko powyższe jest (pisze Kom. Rew. Kol. Babickiego w sierpniu 1930 r.) wprost horendalne. Nadomiar złego stan powyższy stwierdził ilustrujący Kolonję w dniu 2-go sierpnia 1930 r. Prezes Wojewódzkiego Komitetu Wileńskiego Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej p. Wojewoda Władysław Raczkiewicz. Czystość kuchni pozostawia wiele do życzenia. Koniec okresu sprawozdawczego nie przyniósł wielkich zmian w tym względzie. Sprawozdawcza Komisja Rewizyjna pod przewodnictwem Kol. Wiszniewskiego lustrując Kolonję w marcu 1931 r. stwierdza iż budynki znajdują się w stanie niezadawalającym (np. zbiorniki z wodą niedokładnie opróżnione na zimę, co mogło spowodować pęknięcie rur). Łazienka zapełniona brudną wodą i nieczystościami i t. d.

5. **Magazyn.** Kom. Rew. nie przyjęła do wiadomości księgi magazynowej Kolonji za czas od końca maja 1930 r. do końca sierpnia tegoż roku opierając się na następnym ustępie protokołu z rewizji Legaciszek przez Kom. Rew. pod przewodnictwem Kol. Babickiego z dnia 9, 10, 11 sierpnia 1930 r. strona 5-ta.

Księga magazynowa w pierwszym dniu przystąpienia do rewizji nie posiadała od ostatniej rewizji t. zn. od końca maja 1930 r. zapisów. Dopiero na żądanie Kom. Rew. Administracja przystąpiła do wciągania do niej rachunków i (automatycznego fikcyjnego rozchodowania wciągniętych do księgi produktów naciągając rozchód do posiadanego w magazynie remanentu). Również nie okazano Komisji choćby podręcznych zapisów lub notatek stwierdzających kontrolę nabywanych przez Kolonję i z kolei wydawanych do użytku produktów. Na domiar złego zrobione na takiej podstawie zestawienie kalkulacyjne za m-c lipiec 1930 r. nie może być dla Kolonji absolutnie miarodajnym i ma też cechy fikcyjności, a to z tych względów że remanent na dzień 1 lipca, jak i na dzień 1-go sierpnia wobec nie

prowadzenia wówczas księgi magazynowej nie był wyprowadzony, natomiast zestawienie kalkulacyjne było oparte na cyfrach uwidoczniionych w księdze ex post, a więc na mocy powyższych danych również zgoła fikcyjnych. Powyższy sposób prowadzenia księgi magazynowej uniemożliwił Komisji Rewizyjnej uzgodnienie remanentu z księgami.

6. Administracja Kolonji. W dziedzinie doboru pracowników na terenie Kolonji Zarząd wykazał ogromną nieudolność. Pierwszy kierownik Kolonji Kol. Niewiński wywiązywał się niezmiernie słabo ze swoich obowiązków. Zarząd też zwolnił go na początku sezonu 1930 r. Jednak przy zwalnianiu wypłacił mu gratyfikację w wysokości 125 zł. Wypłata ta została zakwestjonowana przez Kom. Rew. pod przewodnictwem Kol. Wł. Babickiego w protokole z maju 1930 r. Następnie sprawa ta była dyskutowana na posiedzeniu Zarządu i wówczas Zarząd na wniosek Kol. Dietricha uchwalił postanowienie w sprawie gratyfikacji utrzymać w mocy pomimo uwag Kom. Rew. Motywy podane przez Kol. Dietricha są notywami Zarządu, gdyż na podstawie li tych tylko motywów Zarząd wniosł o wypłacenie gratyfikacji uchwalił. Cytujemy odpowiednie miejsce protokołu: „Kol. Dietrich nie zgadza się z tłumaczeniem Kol. Babickiego mówiąc, że całemu Zarządowi jest wiadomo, iż Kol. Niewiński został zwolniony z zajmowanego stanowiska na wniosek Zarządu za niedbałe prowadzenie gospodarki i w tym wypadku Zarząd zajął zupełnie słuszne stanowisko kompromisowe wypłacając Kol. Niewińskiemu jednomiesięczne wynagrodzenie w przeciwnym bowiem razie musiałby go podać do sądu za szkodliwą działalność dla Kolonji, jeśliby Zarząd nie zrobił ani jednego ani drugiego, w takim razie Kol. Niewiński podałby Zarząd do Sądu o wypłaceniu mu nie jedno a trzymiesięcznego wynagrodzenia. Wobec tego Kol. Dietrich stawia wniosek o utrzymanie poprzedniej uchwały Zarządu w mocy t. zn. nie cofać przyznanej gratyfikacji Kol. Niewińskiemu. Wniosek przeszedł z powstrzymaniem się 3-ch głosów“.

Argumentacja powyższa nie przekonała Komisji Rewizyjnej, gdyż argument, że Kol. Niewiński mógł uzyskać w drodze sądowej 3-ch miesięczną odprawę jest nietrafną. Kierownikowi który został zwolniony na skutek niedbalstwa podług ustaw obowiązujących odprawa nie należy się. Również błędnym jest drugi argument, że Zarząd musiałby podać Kol. Niewińskiego do Sądu przy zwalnianiu ze stanowiska. Należy się dziwić, że podobna argumentacja przekonała Zarząd. Kom. Rew. również musi podkreślić, że w sezonie letnim po usunięciu Kol. Niewińskiego dobór pracowników był wyjątkowo nieszcześliwy, dowodem tego jest całe sprawozdanie niniejsze, które niewątpliwie byłoby o wiele lepsze, gdyby był zaangażowany odpowiedni kierownik. Podnieść należy też fakt stwierdzony przez Komisję Rewizyjną pod przewodnictwem Kol. Wł. Babickiego, iż w dniu 14 sierpnia 1930 r. (dzień rewizji) nikt z kierownictwa nie był obecny na terenie Kolonji w przeciągu 7 z górą godzin.

W dalszym ciągu analizując gospodarkę Kolonji, Kom. Rew. przyszła do wniosku, iż angażowanie kierownika Kolonji na okres zimowy jest niecelowe. W okresie tym niema zupełnie odpowiedniej pracy, a utrzymanie i wynagrodzenie kierownika silnie obciążają Kolonję.

Zarząd jednak w roku 1929/30 mimo doświadczeń z roku poprzedniego na rok 1930 znów zaangażował kierownika z płacą w wysokości 150 zł. miesięcznie, mieszkaniem i utrzymaniem. Co się tyczy funkcjonariuszów niższych Kom. Rew. również stwierdziła, że w sezonie letnim 1930 r. płaca

za robociznę była w Kolonji stanowczo za wysoka, np. rachunki 492, 493-494, 495, 496 — po jednym złotym za godzinę. Również służba domowa otrzymywała za wysokie wynagrodzenie (od 30 do 40 zł. miesięcznie. Na liście płacy z dnia 30. VI. 1930 r. nie jest powiedziane za jaki czas zapłacono. Płace służby domowej regulowano z dużemi opóźnieniami: lista płacy za czerwiec 1930 r. została wciągnięta w listopadzie 1930 r., listy za lipiec, sierpień, wrzesień, październik — w grudniu 1930 r. a z listopada w styczniu 1931 roku.

7. Rachunkowość Kolonji. W sprawie rachunkowości sprawozdawcza Kom. Rew. oddaje głos Kom. Rew. pod przewodnictwem kol. Wł. Babickiego, która te sprawy badała 2-krotnie i zna (protokół z dnia 25, 26, 27, 29 maja 1930 roku).

Saldo kasowe na dzień rewizji nie było wyprowadzone, co musiała uskutecznić sama Komisja. Gotówka została okazana w wysokości 72 zł. 62 gr. Na pozostałą sumę w wysokości 880 zł. wystawiony był kwit referenta Kolonji, stwierdzający pobranie powyższej kwoty na opłacenie rachunków. Okazana księga kasowa była nieprzesnurowana i niezaświadczona przez władze Bratniej Pomocy. Poczynając od lutego 1930 r. poszczególne pozycje księgi kasowej nie były zamknięte, co przy prowadzeniu księgowości powinno być wykluczone. Po zapoznaniu się z poszczególnymi dowodami stwierdzono, iż dowody kasowe, poczynając od marca nie były wizowane ani przez referenta Kolonji, ani przez kierownika Działu Gospodarczego wobec czego trudnem było ustalenie ustosunkowania się Zarządu Stowarzyszenia do celowości niektórych wydatków. Pozycja rozchodowa Nr. 36 oraz 68 nie posiadały dowodu odbioru sumy zł. 205. Rachunki Nr. 18, 23, 52 pochodzące z zakupu produktów nie są oryginalne, wystawione są przez kierownika, co powinno być w miarę możności unikane. Rachunek Nr. 20 na sumę 490 zł. nie zapatrzony jest w znaczki stemplowe. Rachunek Nr. 45 nie posiada sumy wyszczególnionej słownie. Kwit Nr. 47 na sumę 312 zł. nie posiada tytułu wydatkowania. Rachunek Nr. 56 na sumę 200 zł. winien być zastąpiony przez rachunek formalny. Kom. Rew. nie może się zgodzić z faktem wydatkowania sum na produkty mające charakter wyraźnie luksusowy, jak np. wódki, wina, pomarańcze, wędliny wszelkich gatunków, konserwy rybne i t. p., np. stwierdzony został zakup w ciągu m-ca kwietnia i pierwszej połowy maja r. b. 2 litrów wódki wyborowej, jednej butelki wiśniówki i 2-ch butelek wina. Przyczem przeznaczenie powyższych produktów dla normalnego toku administracji Kolonji jest zdaniem Kom. Rew. absolutnie zbędne. W związku z powyższem Kom. Rew. nie może zaakceptować wszystkich rachunków na napoje alkoholowe, pomarańcze, konserwy rybne jak również na płyty gramofonowe, zakup których w miesiącach niekuracyjnych był absolutnie niecelowy, tem bardziej, że Kolonja nie posiadała własnego gramofonu.

Kom. Rew. ma daleko idące wątpliwości czy wszyscy goście odwiedzający tak licznie w końcu zimy i okresie wiosennym Legaciszki opłacali należność za pobyt w Kolonji. Wiadomem jest bowiem Kom. Rew. o niejednokrotnym pobycie niektórych członków Zarządu oraz osób postronnych, przyczem wpływy gotówkowe w dowodach przychodowych nie są uwidocznione. Szczegółowe zbadanie tej kwestji utrudniło nieprowadzenie przez kierownictwo księgi gości. Stwarza to presumcję iż niektóre osoby przebywały w Legaciszkach bezpłatnie zwłaszcza iż fakt powyższy łączy się z nadmiernymi wydatkami na produkty, pokrycia których w sumach przychodowych Komisja nie znalazła, np. od przyjezdnych gości od 1. I. do 22. V. 1930 r.

uzyskano za pobyt 374 zł. 70 gr. Dłużnicy zaś winni 107 zł. 20 gr. Razem 481 zł. 50 gr. Zużyto zaś ogółem produktów na sumę 1.656 zł. 39 gr. Zważywszy, iż w myśl przypuszczalnych obliczeń Kom. Rew. pewna część kwoty w datkowaniu na opłacenie personelu oraz światła winna była obciążyć kuracjuszy jako zaś przybliżoną taką sumę Kom. Rew. na podstawie przeprowadzonych obliczeń wzięła sumę 100 zł. Koszta utrzymania dziennego administracji w omawianym okresie wynoszą około 4 zł. 50 gr. dziennie, co zdaniem Kom. Rew. jest sumą wręcz nieprawdopodobną i świadcząca o rozrzutnej gospodarce kierownictwa w okresie wiosennym. Na te ostatnie kwestje Kom. Rew. kładzie specjalny nacisk i żąda niezwłocznego wyjaśnienia ze strony Zarządu swego stanowiska. Kom. Rew. spotkała się z niedopuszczalnym w działalności agend gospodarczych faktem, iż mimo uprzedniego zawiadomienia o mającej nastąpić rewizji niektóre księgi, jak kasowa i magazynowa nie były prowadzone do dnia 1 maja, wszystkie zaś zaległe zapisy w tych księgach były uskuteczniane, na żądanie Komisji dopiero po rozpoczęciu rewizji. Kom. Rew. zwraca uwagę na niewłaściwe i niedbale prowadzenie ewidencji pożywień, wydawanych osobom będącym na gospodarstwach wyżywieniu W pierwszym rzędzie nie posiada księga ta adnotacyj dotyczących poszczególnych posiłków, gdyż są uwidocznione tylko dni w których było wydawane pożywienie bezpłatne, co nie daje wiernego obrazu z ilu posiłków w ciągu dnia korzystała dana osoba. Jednocześnie Komisja Rewizyjna stwierdza w zapisach w wielu wypadkach niezgodność z faktycznym stanem rzeczy, co wiarygodność takiej księgi czyni mocno problematyczną.

Mimo swych uwag w protokule z poprzedniej rewizji przeprowadzonej w maju 1930 r. zwróconych na stronę formalną prowadzenia księgowości jest ona prowadzona niestarannie i niedbale. Wszelkie zapisy i wciągania rachunków zarówno do księgi kasowej jak również i magazynowej i innych pomocniczych są uskuteczniane z wielkim opóźnieniem, co wielce utrudnia kontrolę, a przy fakcie uprzedniego powiadomienia o mającej nastąpić rewizji, niedoprowadzenie ksiąg do ostatniego dnia jest wręcz niedopuszczalne. W księdze kasowej stwierdzono częste podkreślenia i poprawki czynione nie czerwonym atramentem. Prowadzony obok księgi kasowej dziennik kasowy nie spełnia właściwego zadania, gdyż nie odbija wszystkich operacji kasowych, lecz jest faktycznie dublikatem księgi kasowej.

W wyniku powyższego sposobu prowadzenia dziennika kasowego wszelkie wpłaty w formie zaliczek i awansów w nim nie figurują, co wielce utrudnia kontrolę. Badając dowody kasowe Kom. Rew. stwierdziła pewne luki i w wielu wypadkach braki w ich stronie formalnej i tak: cały szereg rachunków nie posiada daty i miejsca wystawienia. Rachunki Nr. 104, 277, 321, 344, 373, 411 nie posiadają słownie wyszczególnionych sum. Rachunek Nr. 184 nie posiada stwierdzenia zrealizowania go. Rachunek Nr. 345 zamiast znaczka stemplowego, posiada znaczek pocztowy. Na rachunku Nr. 456 stwierdzono brak podpisu wystawcy, przyczem suma rachunku była poprawiona. Rachunki Nr. 371, 387, 388, 389 zostały właściwie pokryte z kasy Kolonji. Kwota należna za nie winna być Kolonji zwrócona. Natomiast wydatki te pokryte z działu wydatków ogólnoadministracyjnych Stowarzyszenia. Badając księgę kasową Kom. Rew. stwierdziła wielki chaos w przedmiocie kolejności chronologicznej zapisów (np. rachunki z dat 30-go czerwca są wciągnięte o kilka wierszy wcześniej niż rachunek z dnia 5-go czerwca 1930 r. Rachunek Nr. 389 wystawiony przez drukarnię Latoura zawierający koszty wykonania zaproszeń i kart wstępu na uroczystości

otwarcia Kolonji w Legaciszkach jest wybitnie wygórowany i nie świadczy o oszczędności gospodarczej Referenta Kolonji. O ile zrozumiałym jest fakt wykonania zaproszeń na uroczystość otwarcia Kolonji na papierze lepszym a nawet luksusowym o tyle całkiem bezpodstawnie i absolutnie nieuzasadnione było wykonanie olbrzymiej ilości kart wstępu wydawanych akademikom na takim samym papierze. Tego rodzaju wydatek Kom. Rew. kwalifikuje jako lekkomyślne i niecelowe, mijające się w rażący sposób z zasadami oszczędności gospodarki operowania funduszami Stowarzyszenia. Szereg wydatków (rachunki Nr. 252, 254, 271, 273, 298 431 na sumę 1.041 zł. 39 gr.) niebył przewidziany budżetem Kolonji.

Należą tu wydatki na urządzenie telefonu. Odpowiedniej natomiast dodatkowej uchwały Zarządu decydującej zainstalowanie telefonu z jednoczesnym wynalezieniem źródeł pokrycia powyższego nieprzewidzianego budżetem wydatku nie okazano. W dalszem badaniu rachunkowości kasowej Kom. Rew. stwierdziła wypisywanie niektórych rachunków zwyczajnym ołówkiem. Rachunki kosztów podróży Nr. 306, 457 nie posiadają daty i wyszczególnienia celu wyjazdu. Rachunki w pierwszym dniu rewizji nie były zaawizowane przez Referenta Kolonji, uskuteczniło to dopiero po rozpoczęciu rewizji. Również w dniu rozpoczęcia rewizji, jak również w tydzień później kierownictwo nie okazało raportu kasowego za miesiąc czerwiec i lipiec i zestawienia kalkulacyjnego za miesiąc lipiec 1930 r.

Wszystkie powyższe usterki uniemożliwiły Kom. Rew. przeprowadzenie rewizji w pierwotnie oznaczonym terminie (w dniu 27, 28 lipca r. b.) i zmusiło ją do 2-krotnego odraczania swych czynności, zwiększając bez winy Komisji wydatki na koszt wyjazdu Komisji do Kolonji. Badając księgę kasową i wyprowadzając saldo na dzień rewizji, Kom. Rew. stwierdziła według zapisów w księdze saldo wynoszące zł. 7.282 18 gr., tymczasem w gotówce okazano tylko 139 zł. 38 gr. reszta sumy miała pokrycie: 1) w rachunkach już zrealizowanych lecz nie wciągniętych do księgi kasowej na sumę zł. 3.032 gr. 93 co jest rzeczą wręcz niedopuszczalną (każdy bowiem zrealizowany rachunek winien być niezwłocznie księgowany), 2) suma zł. 2.984 została wydatkowana z kasy Kolonji w formie zaliczek dla dostawców produktów, pożyczki dla sklepiku na fundusz obrotowy oraz na rachunek Wojewódzkiego Komitetu Wileńskiego Pomocy Polskiej Młodzieży Akadem. który po powrocie do Wilna z urlopu przewodniczącego Komisji Budowy Kolonji sumę należną odeń wpłaci; 3) suma wynosząca 1.125 zł. 87 gr. była pokryta w kwitach wystawionych przez niektórych członków Zarządu stwierdzających pobranie jej tytułem awansu. Z awansów powyższych winni zainteresowani kol. kol. najpóźniej do dnia 17 września 1930 r. wyliczyć się. Kom. Rew. stwierdziła, iż cały szereg rachunków jest wystawionych i zatytułowanych nie dla Kolonji lecz dla zupełnie innej instytucji (np. Bractwo Artystyczne). W przyszłości kierownictwo przyjmując rachunki na powyższą okoliczność winno bacznie zwrócić uwagę. Mimo odpowiednich uwag w poprzednim artykule szereg ksiąg nie jest przesnurowanych i powiadczonych przez władzę zwierzchnią Kolonji. Wobec trwania roku budżetowego wyczerpujące uwagi o zamknięciu rachunków i wykonaniu budżetu na rok 1930 Komisja Rewizyjna zakomunikuje Zarządowi po 1-szym styczniu 1931 r. Stan rachunkowości nie uległ specjalnej poprawie i przy końcu kadencji. Wprawdzie nowy kierownik zaangażowany w jesieni 1930 roku odznaczał się większą starannością ale wady księgowości pozostały te same. Należy więc stwierdzić w dziedzinie księgowości: 1) brak księgi zaszłości kredytowych, rzecz absolutnie niedopuszczalna w jakiegokolwiek

gospodarce gdzie są dokonywane transakcje kredytowe, a w Akademickiej Kolonji Legaciszki większa część transakcji była dokonywana na kredyt. Brak tej księgi uniemożliwia kontrolę wydatków, czyni bezwartościowymi t. zw. raporty miesięczne ilustrujące gospodarkę finansową Kolonji, a najważniejsze uniemożliwia orientację w stanie finansowym Kolonji, 2) saldo kasowe jest fikcją, gdyż w gotówce okazywana jest drobna część, reszta w dowodach. Są to rzeczy niedopuszczalne, gdyż czynią księgę kasową wysoce problematyczną, 3) wady w samym prowadzeniu ksiąg, jak nieprzesnurowanie, nieprzenumerowanie ksiąg, przekreślenie i t. d.

Największą bolączką Kolonji stanowiło zadłużenie wobec Kolonji członków Zarządu czy to z tytułu pobranych awansów, czy to z tytułu zamieszkiwania w Kolonji. Na dzień 1. III. 1931 r. suma tych długów jakkolwiek znacznie pomniejszona wynosiła jeszcze 1.085 zł. 75 gr.

Składały się na nią:

1. Ryszard Puchalski z kartoteki	265.60
kartki	27.90
za utrzymanie siostry	19.40
za piwo	3.60
	<hr/>
	325.10
2) Michał Czerewko pożyczka	15.—
awans	425.87
z kartoteki	114.20
z księgi dłużników	118.40
za Zyblewskiego	7.40
za konie	4.—
	<hr/>
	684.87

Inni członkowie władz Stowarzyszenia na sumę około 70 zł. Nie wchodzi tu sumy, które będą omawiane w rozdziale o nadużyciach.

Ponadto pragnie Kom. Rew. poruszyć sprawę biletów kolejowych. W czasie przyjazdu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej; w protokule Kom. Rew. z sierpnia 1930 r. jest ustęp treści następującej: W dniu 30 czerwca r. b. Zarząd Stowarzyszenia zapłacił kasie biletowej w Wilnie za specjalny pociąg wykupiony na przewiezienie udających się do Legaciszek w dniu pobytu w nich Pana Prezydenta Rzeczypospolitej gości czekiem kwotę 600 złotych. Operacja powyższa nie została zarówno przez księgę centrali jak i Kolonji przeprowadzona. Nie uwidoczniło również we wpływach sumy uzyskanej na przejazd od jadących powyższym pociągiem osób. Kom. Rew. nie otrzymała na powyższe żadnych dostatecznych wyjaśnień.

Zważywszy wyżej opisane dane co do działalności Akademickiej Kolonji Wypoczynkowej Legaciszki w roku 1930 i pomijając na tem miejscu kwestję nadużyć Kom. Rew. wynosi z działalności Legaciszek ocenę ujemną.

Odpowiedzialość za tę działalność ponosi w pierwszym rzędzie Prezydjum Stowarzyszenia i kierownik Działu Gospodarczego (tak samo ustaliła odpowiedzialność i Komisja Rewizyjna pod przewodnictwem kol. Wł. Babickiego w sierpniu 1930 r.).

3. Prowadzenie księgi magazynowej po 10 sierpnia nie uległo poprawie, zwłaszcza nie odebrało jej cech fikcyjnych, gdyż obliczenia dalsze jako oparte na fikcyjnym remanencie na dzień 1. VIII. 1931 r. musiały być też

fikcyjnymi. Sytuacja uległa poprawie dopiero po zakończeniu sezonu 1930 roku w jesieni po objęciu Kolonji przez nowego kierownika. W ten sposób kontrola zużywanych produktów wymknęła się z pod kontroli Komisji. A nawet w owej fikcyjnej księżce Kom. Rew. spostrzegła brak zapisu z rachunku Nr. 191 — butelek piwa, o zużyciu których to butelek Kom. Rew. żadnych wiadomości nie ma. Takie prowadzenie w pełni sezonu księgi jaką jest księga magazynowa zmusza Kom. Rew. do stwierdzenia, iż Zarząd z wyjątkową niedbałością jeżeli nie ze złą wolą wywiązywał się ze swych obowiązków na terenie Kolonji, przyjmując w dodatku pod uwagę, iż w owym czasie na terenie Kolonji urzędowało aż 2-ch kolegów Puchalski i Radziwon. Co do samego wyglądu zewnętrznego magazynu, to Kom. Rew. pod przewodnictwem kol. Wł. Babickiego w wyżej cytowanym protokole stwierdza: „O ile wygląd zewnętrzny magazynu nie nasuwa poważniejszych zastrzeżeń co do czystości i sposobu przechowywania produktów, o tyle t. zw. magazyn podręczny znajdujący się przy kuchni, a będący pod opieką gospodyni nie odpowiada najelementarniejszym wymogom czystości i porządku i mimo zwrócenia w czasie pierwszej lustracji kierownictwu ustnej uwagi i przy ponownem zbadaniu go w tydzień potem Komisja żadnej poprawy nie stwierdziła“.

SPRAWA NADUŻYĆ.

Komisja Rewizyjna bezpośrednio po objęciu urzędowania przystąpiła do zbadania nadużyć popełnionych przez b. prezesa Bratniej Pomocy R. Puchalskiego i M. Czerewko — członka Zarządu. Jednakże niemożność przesłuchania sprawców nadużyć z powodu ich nieobecności w Wilnie, zmusiła Komisję Rewizyjną do wyczekania rozprawy sądowej w Sądzie Okręgowym w Winie. Dopiero więc poczynając od 15 listopada 1931 r. Komisja Rewizyjna mogła przystąpić do pracy.

Komisja Rewizyjna w osobie kol. Mgr. W. Rudzińskiego w ciągu listopada, grudnia 1931 r. i stycznia 1932 r. dokonała badań nadużyć popełnionych przez pp. Puchalskiego Ryszarda, jako b. prezesa Stowarzyszenia Bratnia Pomoc, oraz Czerewko Michała członka Zarządu tegoż Stowarzyszenia.

Wyniki badań Komisja Rewizyjna oparła na następujących danych:

1. Księga posiedzeń Zarządu Bratniej Pomocy za rok 1930, oraz za styczeń i luty 1931 r.
2. Dokumenty Kolonji Akademickiej w Legaciszkach z roku 1930:
 - a) księga kasowa,
 - b) księga magazynowa.
3. Dokumenty Bratniej Pomocy za rok 1930, oraz za 3 pierwsze miesiące roku 1931:
 - a) księga kasowa.
 - b) księga główna,
 - c) księga awansów.
4. List Wojewódzkiego Komitetu Wileńskiego Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej z dnia 17. II. 1931 r. L. 26.
5. List Banku Towarzystw Spółdzielczych oddział w Wilnie z dnia 10. II 1931 r. Nr. 133.
6. List Komunalnej Kasy Oszczędności m. Wilna z dnia 12. II. 1931 r.
7. Dane z rozprawy sądowej.

8. Uzupełniające dane osiągnięte drogą badań ustnych.

9. Dane z ekspertyzy biegłego buchaltera p. St. Giecewicza.

10. Dane z aktu oskarżenia oraz wogóle z akt sprawy pp. Puchalskiego Ryszarda i Czerewko Michała w Sądzie.

Komisja Rewizyjna ustaliła co następuje:

A) **Nadużycia władzy.**

1. *Nieprawne używanie stempla Bratniej Pomocy.*

Zgodne z wynikiem ekspertyzy dokonanej przez biegłego buchaltera St. Giecewicza — Komisja Rewizyjna stwierdziła, że członkowie Zarządu Bratniej Pomocy: Pp. Michał Czerewko, Ryszard Puchalski, Wilhelm Albrecht i b. prezes Komisji Rewizyjnej Władysław Babicki — wbrew istniejącym zwyczajom — używali stempla Bratniej Pomocy przy podpisywaniu weksli nie mających nic wspólnego z Bratnią Pomocą (zał. Nr. 1), oraz że Pp. Ryszard Puchalski i Michał Czerewko nadużyli swej władzy, gdy w charakterze przedstawicieli Bratniej Pomocy zaciągali w Jej imieniu pożyczki w Banku Towarzystw Spółdzielczych i Komunalnej Kasie Oszczędności na sumę 5.000 zł. którą to sumę zużyli na cele prywatne. W dodatku dopuścili do protestu jeden taki weksel na 2.500 zł. z nieprawnie odcisniętą na nim pieczętką Bratniej Pomocy i w ten sposób narazili Bratnią Pomoc na szkodę moralną. Strat materialnych z powyższych operacyj Bratnia Pomoc nie poniosła.

2. *Nieprawne zaciąganie pożyczek z Kasy Kolonji w Legaciszkach.*

Pp. Ryszard Puchalski i Michał Czerewko oraz J. Niewiński, kierownik Kolonji, zaciągali pożyczki z Kasy Kolonji, które obracali na cele prywatne. Powyższe wynika z ich przyznania się na posiedzeniu Zarządu z dnia 16 I. 1931 r. (zał. Nr. 2).

B) **Przywłaszczenie sumy 2,001 zł. dokonane przez Pp. Puchalskiego Ryszarda i Czerewko Michała.**

Komisja Rewizyjna stwierdziła, że dnia 23 lipca 1930 r. zgłosił się do Kasy Kwestury U. S. B. p. Czerewko Michał, gdzie przedstawił upoważnienie do podjęcia sum przypadających Wojewódzkiemu Komitetowi Wileńskiemu Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej z tytułu składek członkowskich, na rzecz budowy Akademickiej Kolonji w Legaciszkach. Upoważnienie było podpisane przez p. Ryszarda Puchalskiego jako prezesa Bratniej Pomocy i zaopatrzone pieczętką tegoż Stowarzyszenia.

Na podstawie powyższego upoważnienia Kwestura U. S. B. wypłaciła na ręce p. M. Czerewko kwotę 2.001 zł., której to odbiór p. M. Czerewko pokwitował (zlecenie kasowe Nr. 1.439). Kwota powyższa nie wpłynęła do Kasy Bratniej Pomocy. Jak wynikało z zeznań na rozprawie sądowej — obaj sprawcy tą sumą się podzielili. Za powyższe przestępstwo zostali skazani wyrokiem Sądu Okręgowego z art. 41 i art. 578 cz. III K. K. Powyższa kwota została zwrócona przez p. Puchalskiego dnia 1 lutego 1931 r.

**C) Przywłaszczenie sumy 1,781 zł. 28 gr. dokonane przez
p. Czerewko Michała.**

1. Awanse:

a) Dnia 7 kwietnia 1930 r. p. M. Czerewko podjął z Kasy Bratniej Pomocy tytułem awansu zł. 200 i niewyliczył się.

b) Dnia 9 maja 1930 r. p. Michał Czerewko podjął z Kasy Bratniej Pomocy sumę 20 zł. 80 gr. i nie wyliczył się.

c) Dnia 27 maja 1930 r. p. M. Czerewko podjął z Kasy Kolonji w Legaciszkach zł. 880, z których pomimo kilkakrotnych żądań Komisji Rewizyjnej nie wyliczył się. Jak wynika z przyznania się Pp. J. Niewińskiego i R. Puchalskiego powyższy awans powstał na skutek braku w kasie Kolonji sumy 880 zł., na którą złożyły się: 610 zł. nieformalnych awansów pobranych przez p. M. Czerewko, 200 zł. pożyczki prywatnej p. Puchalskiego Ryszarda i 70 zł. pożyczki prywatnej p. J. Niewińskiego (zał. Nr. 2). Pokwitowanie z odbioru 880 zł. zostało wystawione przez p. Czerewko Michała dopiero po ujawnieniu braku w kasie przez Komisję Rewizyjną (zał. Nr. 3).

d) Dnia 27 czerwca 1930 r. p. M. Czerewko pobrał z Kasy Bratniej Pomocy zł. 70 i nie wyliczył się.

2. Inne przywłaszczenia.

a) Komisja Rewizyjna stwierdza, że w maju i czerwcu 1930 r. w związku z otwarciem Legaciszek, celem ostatecznego uporządkowania budynku pracowało 20 bezrobotnych, których opłacała Szkoła Ogrodnicza na Sołtaniszkach za pośrednictwem kasy Kolonji. P. M. Czerewko, jako referent Kolonji w celu wyżej wymienionym podjął 2-krotnie z Kasy Szkoły Ogrodniczej na Sołtaniszkach w dniach 5 i 6 lipca 193 r. kwoty 246.84 gr. i 263 zł. 64 gr., które to kwoty zatrzymał u siebie i do kasy Kolonji nie zwrócił.

b) W maju 1930 r. p. M. Czerewko podjął z Komitetu Wileńskiego Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej na reklamę Kolonji w Legaciszkach zł. 300. Wyliczył się tylko z 200 zł. z sumy 100 zł. nie wyliczył się.

Razem lit. C) pkt. 1 — a, b, c, d, oraz pkt. 2 — a, b) p. Michał Czerewko nie wyliczył się wobec Bratniej Pomocy z sumy 1.781 zł. 28 gr. Na poczet zwrotu powyższej sumy (jak zeznaje Kol. Wł. Radziwon) — 500 zł. wpłacił p. Puchalski oraz 24 zł. p. Czerewko Michał. Pozostało nie wyliczonych 1.257 zł. 15 gr.

**D) Przywłaszczenie sumy 2,600 zł. dokonane przez
p. Puchalskiego Ryszarda.**

Komisja Rewizyjna stwierdza, że w związku z tem, iż pomimo nalegań Zarządu p. M. Czerewko nie zwracał sprzeniewierzonych w Bratniej Pomocy sum — Zarząd postanowił zwrócić się do rodziny p. M. Czerewko, celem ewentualnego zdobycia środków na pokrycie należności od p. M. Czerewko. Wówczas z inicjatywy Pp. Janickiego Stanisława — członka Zarządu, Babickiego Władysława i Ryszarda Puchalskiego, Zarząd Bratniej Pomocy postanawia wysłać p. Puchalskiego Ryszarda do stryja p. M. Czerewko, adwokata w Łucku, by tą drogą uzyskać brakującą w kasie Stowarzyszenia należność z tytułu awansu p. M. Czerewko.

W tym celu Zarząd Stowarzyszenia Pomoc dnia 29. X. 1930 r. L. 2984 wystawia p. Puchalskiemu list polecający, w którym bierze na siebie

całkowitą odpowiedzialność za prawdziwość jego słów. Zaopatrzony w list polecający p. Puchalski udaje się do p. mecenas Czerewko w Łucku, jako przedstawiciel Zarządu Bratniej Pomocy i przedstawia mu stan zadłużenia p. M. Czerewko. Na skutek tego p. mecenas Jerzy Czerewko udziela p. Ryszardowi Puchalskiemu jako upoważnionemu przedstawicielowi Bratniej Pomocy sumę 2.100 zł., przyczem w dniu 27 XI. 1930 r. otrzymuje pokwitowanie z odbioru powyższej kwoty. Poza tem p. Puchalski zwrócił się do matki p. M. Czerewko p. Olgi Bonasewiczowej i jako prezes Bratniej Pomocy otrzymał 500 zł. wydając odpowiednie pokwitowanie. Razem p. Puchalski podjął od rodziny p. Czerewko 2.600 zł.

Powyższa kwota nie wpłynęła do kasy Bratniej Pomocy.

Według zeznania Kol. Wł. Radziwona późniejszego Referenta Akademickiej Kolonji w Legaciszkach — około 1 grudnia 1930 r. p. Puchalski wpłacił do kasy Kolonji 500 zł. na poczet nie wyliczonego awansu (880 zł.) p. Michała Czerewko. Jeżeli przyjąć, że p. Puchalski powyższe 500 zł. wpłacił z sum otrzymanych od rodziny p. M. Czerewko, to pomimo to pozostaje u p. Puchalskiego 2.100 zł., które nie wpłynęły do kasy. Skutkiem tego Bratnia Pomoc poniosła stratę w wysokości pozostałej należności od p. Czerewko Michała w sumie 1.257 zł. 15 gr., wymienionej powyżej w punkcie C.

E) Stosunek Zarządu Bratniej Pomocy do nadużyć.

Na zebraniu Zarządu Bratniej Pomocy z dnia 11. VI. 1930 r. (zał. Nr. 4) w związku z protokołem Komisji Rewizyjnej, wypłynęła sprawa nie wyliczonego awansu Referenta Kolonji p. M. Czerewko na sumę 880 zł. Zarząd przyjmuje do wiadomości tłumaczenie p. M. Czerewko, że rachunki na tą sumę są już u niego i że w dniach najbliższych przedstawi je Komisji Rewizyjnej. Tą samą odpowiedź udziela Zarząd Komisji Rewizyjnej na jej uwagi pismem z dnia 16. VI. 1930 r. Odtąd sprawa niewyliczonego awansu na 880 zł. poszła w zapomnienie. Dopiero na zebraniu Zarządu z dnia 7. X. 1930 r. przy odczytywaniu protokołu Komisji Rewizyjnej z rewizji Kolonji Legaciszki znowu wypłynęła kwestja niewyliczonych awansów p. M. Czerewko. Według oświadczenia Kol. Fundowicza Stefana, suma niewyliczonych awansów p. M. Czerewko wynosiła już 1.451 zł. Na temże zebraniu Zarząd zawiesza p. Czerewko Michała w jego czynnościach na podstawie §28 pkt. c, statutu Stowarzyszenia aż do Walnego Zebrania. Jednocześnie ustalono prekluzyjny termin na wyliczenie się ze wszystkich awansów, a więc i awansu pp. Puchalskiego Ryszarda i Czerewko Michała na 5. XI. 1930 r., grożąc w razie niewyliczenia się jaknajdalej idącymi konsekwencjami. O powyższych uchwałach powiadamiono p. Michała Czerewko z dnia 8. X. 1930 r.

Wyznaczony pierwotnie termin wyliczenia się z awansów na 5. XI. 1930 r. mija, awanse jednak nie są uregulowane. Zarząd nie wyciąga zapowiedzianych konsekwencji i na wniosek wybitnie zaangażowanego w wypadkach p. Puchalskiego, postanawia załatwić tę sprawę polubownie, wyznaczając nowy termin na 5. XII. 1930 r. Jednakże i ten termin mija, tymczasem awanse pobrane przez p. Czerewko Michała i Puchalskiego Ryszarda nie są uregulowane. Dnia 9. XII. 1930 r. na posiedzeniu Zarządu poruszano wszelkie zaległości członków Zarządu, oraz sprawę sprzeniewierzonej przez p. Puchalskiego kwoty 2.100 zł., w formie następującej: Kol. Dietrich stwierdza, że „dług Kol. M. Czerewko wynosi 2.100 zł.“ dalej powiada, że rodzina p. M. Czerewko złożyła na ręce przedstawiciela Zarządu p. R. Puchalskiego

2.100 zł. celem pokrycia długu. W dalszym ciągu Kol. Dietrich oświadcza dosłownie co następuje: „tymczasem Kol. Puchalski część tych pieniędzy użył na pokrycie długu Kol. Czerewko. za resztę zaś wykupił weksle żyrowane przez Dr. Jabłonowskiego“.

Z oświadczenia powyższego wynika, że na Zarządzie zdawano sobie sprawę z tego, iż Puchalski pobrał od rodziny P. Czerewko pieniądze, jako prezes Bratniej Pomocy i w pierwszym rządzie dla Bratniej Pomocy, a później zużył te pieniądze na wykup jakichś innych prywatnych długów p. Czerewko. Mimo to, Zarząd w dalszym ciągu nie wyciąga zapowiadanych konsekwencji. P. Puchalski pozostaje nadal prezesem Stowarzyszenia. Na temże zebraniu szereg członków Zarządu stwierdza chaotyczność i familijność w załatwianiu różnych spraw Bratniej Pomocy i zapowiada swoje ustąpienie, o ile wszystkie sprawy finansowe nie zostaną uregulowane do dnia 10. I. 1931 r. Wówczas p. Puchalski stwierdza, że chociaż za wszystkie sprawy Bratniej Pomocy Zarząd ponosi odpowiedzialność solidarnie, to największa część przypada na niego jako na prezesa. Przyczem p. Puchalski obiecuje przywłaszczone, a według niego nieuregulowane przez p. M. Czerewko sumy, — wpłacić w terminie wyznaczonym przez Zarząd. Jednakże termin wyznaczony na 10. I. 1931 r. nie jest dotrzymany. Wówczas na zebraniu Zarządu z dnia 13. I. 1931 r. Zarząd Bratniej Pomocy postanawia skierować sprawę p. M. Czerewko do Sądu Rektorskiego. Tymczasem względem p. Puchalskiego Zarząd żadnych konsekwencji nie wyciąga; przeciwnie — jeden z członków Zarządu wyjaśnia, że „wina Kol. Puchalskiego jest mimowolna i polega tylko na pewnym niedopatrzeniu“.

Dnia 16. I. 1931 r. Zarząd zostaje zawieszony w czynnościach.

Reasumując powyższe Komisja Rekizyjna stwierdza, że Zarząd Bratniej Pomocy Pol. Młodz. Akadem. U. S. B. nie wykazał dostatecznej energii w kierunku ujawnienia nadużyć i pociągnięcia winnych do odpowiedzialności sądowej.

Załączników 4.

ZAŁĄCZNIK Nr. 1.

Wyciąg z protokołu ekspertyzy dokonanej przez sędziego śledczego 1-go okręgu na m. Wilno za pośrednictwem biegłego buchaltera Stanisława Giecwicza.

...2) członkowie Zarządu Bratniej Pomocy Michał Czerewko, Ryszard Puchalski, Wilhelm Albrecht i Władysław Babicki używali nieprawnie stempla Bratniej Pomocy przy podpisywaniu weksli nie mających nic wspólnego z Bratnią Pomocą i nie zapisanych w księgach Bratniej Pomocy. Straż materialnych z tego powodu Bratnia Pomoc nie poniosła.

Za zgodność

Witold Rudziński

Członek Komisji Rewizyjnej.

ZAŁĄCZNIK Nr. 2.

Wyciąg z księgi protokołów posiedzeń Zarządu z dnia 16-go stycznia 1931 roku.

Przyznanie się p. Czerewko Michała wobec PP. J. Niewińskiego, R. Puchalskiego i innych.

...z Kol. Niewińskim pożyczylimy sobie wzajemnie pieniądze i gdy przyszło do ostatecznego wyliczenia salda, w kasie brakowało 880 zł. Na sumę tę złożyły się 300 zł. awansu mojego, oraz resztę dług kol. J. Niewińskiego i kol. Puchalskiego.

Przyznanie się p. Puchalskiego.

...Kol. M. Czerewko umiał wywrzeć wpływ na Niewińskiego i zmusza go moralnie do wydawania większych sum, niż na to budżet prywatny Niewińskiego pozwalał. Przyszło do tego, że pewnego dnia kol. Niewiński oświadczył mi, że Czerewko winien mu 600 zł. prosząc mnie bym go zmusił do uregulowania długów, gdyż wskutek tego ma pewne niedociągnięcia w kasie. Kiedy przyszła rewizja, kol. Niewiński był w rozpacz, gdyż brakowało mu do salda około 880 zł. Ja byłem mu winien 200 zł. kol. Czerewko 610 zł. i Niewiński 70 zł. Kol. Czerewko podpisał awans na 880 zł.

Przyznanie się p. J. Niewińskiego.

...kol. J. Niewiński stwierdza: na sumę 880 zł., której brakowało do salda złożyły się awans kol. M. Czerewko 610 zł. prywatny dług kol. Puchalskiego 200 zł. oraz mój dług 70 zł. Na ogólną sumę 880 zł. Czerewko wydał kwit, że pobrał awans, kwit ten został przedstawiony Komisji Rewizyjnej, która go zatwierdziła.

Za zgodność

Witold Rudziński

Członek Komisji Rewizyjnej.

ZAŁĄCZNIK Nr. 3.

Wyciąg z protokołu posiedzeń Zarządu z dnia 29. grudnia 1930 r. (L. 28).

...W imieniu działu gospodarczego Kol. Wł. Radziwon składa oświadczenie treści następującej: Komisja Rewizyjna stwierdziła braki gotówki w kasie Akademickiej Kolonji Wypoczynkowej w Legaciszkach zł. 880 i tego w protokole nie ujawniła, lecz przyjęła do wiadomości awans Kol. Czerewko Michała napisany w obecności Kol. Fundowicza i Radziwona czyli post factum.

Za zgodność

Witold Rudziński

Członek Komisji Rewizyjnej.

ZAŁĄCZNIK Nr. 4.

Wyciąg z protokołu posiedzeń Zarządu z dnia 11. VI. 1930 r. (L. 16).

...Z zarzutu zaś awansu na sumę 880 zł., na który wystawił kwit M. Czerewko, ten ostatni tłómaczy, iż rachunki na tę sumę są już u niego i że w dniach najbliższych przedstawi je Komisji Rewizyjnej.

Za zgodność

Witold Rudziński

Członek Komisji Rewizyjnej.

**WNIOSEK KOMISJI REWIZYJNEJ PRZEDŁOŻONY WALNEMU ZGROMADZENIU STOWARZYSZENIA BRATNIA POMOC P. M. A. U. S. B.
W WILNIE DO UCHWALENIA.**

Walne Zgromadzenie udziela absolutorjum Zarządowi sprawującemu swe czynności od dnia 11 lutego 1930 r. do dnia 16 stycznia 1931 roku za wyjątkiem p. p. Ryszarda Puchalskiego Prezesa tego Zarządu i Michała Czerewki członka tegoż Zarządu. Jednocześnie Walne Zgromadzenie udziela temu Zarządowi nagany za niepoprawne wywiązywanie się ze swoich obowiązków oraz za brak dostatecznej energii w kierunku ujawnienia przestępstw, popełnionych przez p. p. Ryszarda Puchalskiego i Michała Czerewkę.

KOMISJA REWIZYJNA:

Cłonkowie:

(—) *Konrad Achrem-Achremowicz*
(—) *Kazimierz Antoniewicz*
(—) *Witold Rudziński*

(—) *Michał Kowalik*
p. o. przewodniczący

